

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 2Nt/82/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323010914
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Uhrík
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4323010914.2

Uznesenie

Okresný súd Levice, samosudcom Mgr. Tomášom Uhrikom, v trestnej veci odsúdeného A. B., o návrhu odsúdeného na upustenie od výkonu ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou, v Leviciach dňa 18.07.2024, takto

rozhodol:

I. Podľa § 74 odsek 3 Trestného zákona návrh odsúdeného A. B., narodený XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. XXX/XX, E. C., na upustenie od výkonu ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou, **z a m i e t a**.

II. Podľa § 74 odsek 1 Trestného zákona **m e n í** odsúdenému A. B., narodený XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. XXX/XX, E. C., ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou, uložené rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 2T/101/2012 zo dňa 04.04.2016, právoplatný dňa 05.04.20216, na ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 16.08.2023 bol súdu doručený návrh odsúdeného na upustenie od výkonu ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou. Svoj návrh odôvodnil tou skutočnosťou, že liečenie nebolo z kapacitných dôvodov počas jeho výkonu trestu odňatia slobody vykonané, má za to, že nariadené liečenie u neho stratilo svoju opodstatnenosť a vzhľadom na uplynutie dlhšej doby (7 rokov) už u neho nemožno hovoriť o nejakej závislosti. Odsúdený ďalej uviedol, že nechce kvôli ústavnému liečeniu stratiť pracovné zaradenie, vďaka ktorému je schopný aspoň sčasti splácať svoje pohľadávky a výživné.

Z pripojeného spisového materiálu má súd preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 2T/170/2012 zo dňa 04.04.2016, právoplatný dňa 05.04.20216, bol menovaný uznaný vinným pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c/, písmeno d/, odsek 2 písmeno c/ Trestného zákona a iné, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, ďalej ochranný dohľad v trvaní 3 roky a trest prepadnutia veci. Súčasne bolo odsúdenému podľa § 73 odsek 2 písmeno d/, odsek 4 Trestného zákona a § 74 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona uložené aj ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Zo spisovej dokumentácie bolo ďalej zistené, že odsúdený na výkon trestu odňatia slobody nastúpil dňa 19.12.2016, v predmetnej trestnej veci bol stíhaný väzobne, výkon väzby sa mu preto zarátal do výkonu trestu odňatia slobody od 20.09.2011 do 20.04.2012. Predpokladaný koniec uvedeného trestu je dňa 19.05.2028.

V predmetnej trestnej veci bol uznesením zo dňa 04.10.2023 do konania pribratý znalec z odboru zdravotníctva a farmácia, odvetvie psychiatria, B. F. G., za účelom vypracovania znaleckého posudku na menovaného odsúdeného. Dňa 30.11.2023 bol znalcom vypracovaný znalecký posudok č. XXX/

XXXX, zo záverov ktorého vyplýva, že od vypracovania znaleckého posudku v pôvodnom konaní vedenom pod sp. zn. 2T/170/2012 došlo u odsúdeného k zlepšeniu jeho zdravotného stavu s ohľadom na zistenú závislosť na omamných a psychotropných látkach a s ohľadom na jeho aktuálny zdravotný stav a na dĺžku abstinencie vynútenej odňatím slobody spolu s ďalšími okolnosťami zistenými znaleckým šetrením je u odsúdeného možné ochranné protitoxikomanické liečenie po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody nahradiť probačným dohľadom a zákazom konzumácie návykových látok. V závere posudku znalec ďalej konštatuje, že rozumové a vôľové schopnosti odsúdeného sú dostatočne rozvinuté a zachované na to, aby sa vedel zdržať užívania metamfetamínu a predpokladať následky jeho prípadného užitia, zdravotné i trestnoprávne, a to i pri ambulantnej forme ochranného liečenia.

Podľa § 74 odsek 1 Trestného zákona, ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulantnom zariadení.

Podľa § 74 odsek 3 Trestného zákona, od výkonu ochranného liečenia súd upustí, ak zaniknú pred jeho začatím okolnosti, pre ktoré bolo uložené.

Podľa § 446 odsek 1 Trestného poriadku, o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia alebo zmene druhu ochranného liečenia rozhoduje na návrh alebo aj bez návrhu predseda senátu súdu, v ktorého obvode je zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva. Ak súd rozhoduje na návrh prokurátora, zdravotníckeho zariadenia, probačného a mediačného úradníka alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo nemocnice pre obvinených a odsúdených, rozhodne do desiatich pracovných dní od doručenia návrhu súdu. Ak súd potrebuje pre rozhodnutie znalecký posudok, rozhodne do desiatich pracovných dní od doručenia znaleckého posudku.

Podľa § 446 odsek 3 Trestného poriadku, proti uzneseniu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Ochranné liečenie je jedným z druhov ochranných opatrení, ktoré podľa príslušných ustanovení Trestného zákona patria medzi prostriedky slúžiace na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Jeho účelom je rovnako ako pri treste zaistiť ochranu spoločnosti, ale špecifickým spôsobom. Súd pri ukladaní ochranného liečenia neurčuje dobu jeho trvania, pretože jeho výkon trvá tak dlho, dokiaľ to vyžaduje jeho účel, takže v prípade rozhodnutia o prepustení z ochranného liečenia je určujúcim len výsledok liečenia.

Po preštudovaní na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu dospel súd k záveru, že návrh odsúdeného na upustenie do výkonu ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou nie je dôvodný. V pôvodnom konaní, v ktorom bolo ochranné liečenie uložené, bol odsúdený uznaný vinným pre závažnú trestnú činnosť drogového charakteru. Práve v súvislosti s požívaním omamných látok sa dopustil trestnej činnosti, pre ktorú bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody. Rozsudkom mu bola uložená ústavná forma liečenia, keďže v čase rozhodovania bolo znaleckým dokazovaním preukázané, že práve táto forma liečby je u odsúdeného na mieste. Pre posúdenie stavu liečenia sú rozhodujúce odborné lekárske znalosti, podstatným pre rozhodnutie je aj doba vykonávania ochranného liečenia, prístup a postoj odsúdeného k prebiehajúcej liečbe. S ohľadom na uvedené skutočnosti, za situácie, kedy sa s výkonom ochranného liečenia vôbec nezačalo, nemožno podľa názoru súdu rozhodnúť o upustení od jeho výkonu, a preto súd výrokom I. tohto uznesenia návrh odsúdeného zamietol. Z vykonaného dokazovania v predmetnej trestnej veci vyplynula skutočnosť, podľa ktorej s ohľadom na podstatný odstup času od rozhodnutia súdu o uložení ústavného ochranného liečenia došlo u odsúdeného k istým zmenám. Je potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že odsúdený je vo vynútenej abstinencii už viac ako 7 rokov, a ďalej závery uvedené znalcom z odvetvia psychiatrie, podľa ktorých sú rozumové a vôľové schopnosti odsúdeného dostatočne rozvinuté a zachované na to, aby sa vedel zdržať užívania metamfetamínu a predpokladať zdravotné i trestnoprávne následky jeho prípadného užitia. Súd dospel k záveru, že v súčasnom stave by ústavná forma protitoxikomanického ochranného liečenia neprimerane zasiahla do aktuálneho života odsúdeného, ktorý je počas výkonu

trestu pracovne zaradený a z pracovnej odmeny je schopný postupne splácať svoje pohľadávky a plniť si vyživovaciu povinnosť. S poukazom na uvedené súd výrokom II. tohto rozhodnutia zmenil formu ochranného protitoxikomanického liečenia z ústavnej na formu ambulantnú, ktorú v súčasnej dobe považuje za dostačujúcu. Súd tak mohol rozhodnúť aj bez návrhu v súlade s ustanovením § 446 odsek 1 Trestného poriadku. Ochranné liečenie protitoxikomanické ambulantnou formou bude trvať dovtedy, pokiaľ to bude vyžadovať jeho účel. Keďže sa vykonáva pod dohľadom súdu, má súd možnosť sledovať, či ochranné liečenie naplňuje svoj účel.

S poukazom na uvedené skutočnosti a citované ustanovenia zákona, rozhodol súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Levice sp. zn. 2Nt/82/2023. Sťažnosť má odkladný účinok. O sťažnosti rozhoduje Krajský súd v Nitre.